

Belastingdienst

Inkomstenbelasting

Vragen en antwoorden

over persoonsgebonden aftrekposten 2017

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Gebruikte begrippen en afkortingen	4
1.2	Drukkende kosten	4
2	Specifieke zorgkosten	5
2.1	Uitgaven wegens ziekte of invaliditeit	5
2.2	Fysiotherapie zonder voorschrift van arts	6
2.3	Uitgaven voor een dyslexietherapeut	6
2.4	Kosten dagbehandeling van mensen met geheugenproblemen	6
2.5	Kosten in verband met opname in een Wlz-instelling gemoedsbezwaarde	7
2.6	Aftrek kosten als de zorgverlener inwoont bij de zorgafhankelijke	7
2.7	Kaalheid, vetophoping, rimpels en dergelijke	7
2.8	Voedingssupplementen	7
2.9	Kosten bezoek bedrijfsarts	8
2.10	Contributie belangenverenigingen	8
2.11	Leefkilometers of extra vervoerskosten	8
2.12	Particuliere ziekenverpleging en bemiddelingskosten	9
2.13	Extra vakantiekosten voor belastingplichtige in een Wlz-instelling	9
2.14	Salariskosten niet-Wlz-verzorgingstehuis en BIG	9
2.15	Afspraak over aftrek zorgkosten inwoner niet-Wlz instelling	10
2.16	Hulpmiddelen	10
2.16.1	Extra verwarming	10
2.16.2	Kosten hoortoestellen	10
2.16.3	Cursus omgaan met een hulpmiddel	10
2.16.4	Mantelzorgwoning	11
2.16.5	Hartdefibrillator en alarmsysteem in een appartementencomplex	11
2.16.6	Dyslexiepakket en dyslexiebril	11
2.16.7	Kosten multifocale of accommoderende lenzen	12
2.16.8	Kosten prismaglazen	12
2.16.9	Afschrijving scooter (aangeschaft voor 2014)	13
2.16.10	Kosten assistentiehond	13
2.16.11	Stomadouche	13
2.16.12	Innowalk	13
2.16.13	Robots	14
2.16.14	Interactieve kat	14
2.17	Extra gezinshulp	15
2.17.1	Kwitantie ook factuur	15
2.17.2	Voeding gezinshulp	15
2.17.3	Gezinshulp en gewone hulp	15
2.17.4	Alfahulpverlening	15
2.17.5	Eigen bijdrage huishoudelijke hulp 2017	16
2.18	Dieet	16
2.18.1	Dieetbevestiging of voorschrift	16
2.18.2	De arts weigert verklaring op grond van KNMG-richtlijn	16
2.19	Kosten kleding en beddengoed specificeren bij toepassing lage forfait	17
2.20	Reiskosten ziekenbezoek bij ziekte broer	17
2.21	Verhoging uitgaven voor specifieke zorgkosten bij plaatsen kroon	17

3	Weekenduitgaven voor gehandicapten van 21 jaar of ouder	18
3.1	Reisafstand weekenduitgaven voor gehandicapten	18
3.2	Woon/zorgvorm en weekenduitgaven voor gehandicapten	18
4	Scholingsuitgaven	19
4.1	Aftrek van scholingsuitgaven	19
4.2	Scholingsuitgaven en studiefinanciering	20
4.3	Scholingsuitgaven door ouders voorgesloten	20
4.4	Scholingsuitgaven. Kosten deelname aan congressen	20
4.5	Scholingsuitgaven. Lidmaatschapskosten van beroeps- of wetenschappelijke verenigingen	21
4.6	Scholingsuitgaven. Terugbetalen studiekosten aan werkgever	21
4.7	Definitief niet omzetten prestatiebeurs in een gift en jaar van aftrek scholingsuitgaven (tot en met studiejaar 2014/2015)	21

1 Inleiding

Dit document bevat vragen en antwoorden over de volgende persoonsgebonden aftrekposten: specifieke zorgkosten, weekenduitgaven voor gehandicapten en scholingsuitgaven. Andere persoonsgebonden aftrekposten zijn uitgaven voor onderhoudsverplichtingen, monumentenpanden en giften.

In dit document is uitgegaan van de wetteksten en cijfers voor het jaar 2017.

1.1 Gebruikte begrippen en afkortingen

WET IB 2001 Wet inkomstenbelasting 2001

Wlz Wet langdurige zorg

Wmo Wet maatschappelijke ondersteuning 2015

1.2 Drukkende kosten

Persoonsgebonden aftrekposten zijn alleen aftrekbaar als het gaat om uitgaven die op de belastingplichtige drukken. Dat wil zeggen dat de uitgaven uit eigen middelen zijn betaald. Is voor de uitgave een tegemoetkoming van een ander ontvangen of bestaat er een recht op een tegemoetkoming, dan drukken de kosten voor dat deel niet op de belastingplichtige. Hierbij valt te denken aan een vergoeding van een verzekeraar, de werkgever, een charitatieve instelling of een vergoeding van de Gemeente op grond van de Wmo. Ook als de belastingplichtige een persoonsgebonden budget ontvangt, drukken de kosten in zoverre niet.

2 Specifieke zorgkosten

2.1 Uitgaven wegens ziekte of invaliditeit

Wanneer komt een belastingplichtige in aanmerking voor aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten wegens ziekte of invaliditeit?

De belastingplichtige kan uitgaven aftrekken als specifieke zorgkosten als hij aan de volgende voorwaarden voldoet:

- 1 De uitgaven zijn gedaan voor:
 - hemzelf,
 - zijn partner,
 - zijn kinderen die jonger zijn dan 27 jaar,
 - ernstig gehandicapte personen van 27 jaar of ouder die tot zijn huishouden behoren of
 - zorgafhankelijke ouders, broers of zusters die bij hem inwonen.
- 2 De uitgaven zijn gedaan in verband met ziekte of invaliditeit voor genees- en heelkundige hulp, vervoer, farmaceutische en andere hulpmiddelen, extra gezinshulp, de extra kosten van een op medisch voorschrift gehouden dieet, extra kleding en beddengoed en reizen voor het bezoeken van zieke en invalide personen. Voor elk van deze uitgaven gelden extra voorwaarden om voor aftrek in aanmerking te komen (zie hierna).
- 3 De uitgaven moeten drukken (zie onderdeel 1.2) en de belastingplichtige heeft zich gedrongen kunnen voelen de uitgaven te doen.

Voor een aantal specifieke zorgkosten gelden extra voorwaarden:

- bij uitgaven voor genees- en heelkundige hulp moet het gaan om een behandeling:
 - door een arts; of
 - door een paramedicus, mits op voorschrift en onder begeleiding van een arts; of
 - door een paramedicus die aan bepaalde voorwaarden voldoet;
- uitgaven voor vervoer zijn aftrekbaar als de belastingplichtige deze heeft gemaakt voor het reizen naar een arts of voor een medische behandeling;
- voor uitgaven voor extra vervoerskosten (leefkilometers) gelden meerdere voorwaarden;
- uitgaven voor farmaceutische middelen zijn alleen aftrekbaar als een arts deze heeft voorgeschreven;
- aftrek van uitgaven voor andere hulpmiddelen is alleen mogelijk als deze direct samenhangen met ziekte of invaliditeit. Uitgaven voor brillen, contactlenzen en overige hulpmiddelen voor het gezichtsvermogen zoals ooglasersbehandelingen vallen hier niet onder. Dit geldt ook voor scootmobielen, rolstoelen en aanpassingen aan, in of om een woning, woonboot, woonwagen of aanhorigheid daarvan.
- voor de aftrek van de uitgaven voor extra gezinshulp geldt een inkomensafhankelijke drempel;
- alleen de extra kosten van een dieet dat de belastingplichtige volgt op medisch voorschrift zijn aftrekbaar. Het dieet moet voorkomen in de dieettabel;
- voor de aftrek van extra kleding en beddengoed geldt dat de ziekte of invaliditeit minstens een jaar heeft geduurd of vermoedelijk zal duren;
- voor de aftrek van reiskosten voor het bezoek van een zieke of invalide gelden meerdere voorwaarden.

De Wet IB 2001 kent ook uitgaven voor specifieke zorgkosten die niet aftrekbaar zijn. Dit zijn onder andere de premie Wlz, de eigen bijdrage voor Wlz-zorg, bijdragen op basis van de Wmo en de premie en het (vrijwillige) eigen risico voor de ziektekostenverzekering.

2.2 Fysiotherapie zonder voorschrift van arts

Een belastingplichtige heeft rugklachten en gaat, zonder verwijfsbrief van de huisarts, naar de fysiotherapeut. De fysiotherapeut bepaalt aan de hand van een intake dat de behandeling conform richtlijnen en protocollen tot zijn deskundigheidsgebied behoort. Hierna volgt de behandeling. Kan deze belastingplichtige de uitgaven voor fysiotherapie als specifieke zorgkosten aftrekken?

Ook als een belastingplichtige zonder tussenkomst van een huisarts naar een fysiotherapeut gaat, kunnen uitgaven voor een behandeling door een fysiotherapeut als specifieke zorgkosten voor aftrek in aanmerking komen. De behandeling moet dan rechtstreeks voortvloeien uit ziekte of invaliditeit. De uitgaven zijn alleen aftrekbaar als de belastingplichtige een verklaring van de fysiotherapeut kan overleggen. Uit die verklaring moet onder andere het medische karakter van de behandeling blijken. Hetzelfde geldt voor uitgaven voor een behandeling door een diëtist, ergotherapeut, logopedist, oefentherapeut, orthoptist, podotherapeut, mondhygiënist en huidtherapeut (allen aangewezen paramedici).

2.3 Uitgaven voor een dyslexietherapeut

Een belastingplichtige heeft uitgaven gedaan voor een dyslexietherapeut. Kan hij de uitgaven als specifieke zorgkosten aftrekken?

Uitgaven voor diagnostiek en behandeling van dyslexie bij volwassenen kunnen voor aftrek in aanmerking komen. Dyslexie kan worden aangemerkt als een ziekte dan wel als een vorm van invaliditeit. Een dyslexietherapeut behoort niet tot de aangewezen paramedici (zie 2.2). Dit betekent dat de kosten alleen aftrekbaar zijn als de behandeling door de dyslexietherapeut plaatsvindt op voorschrift en onder begeleiding van een arts.

Met ingang van 2015 vindt vergoeding van uitgaven voor een dyslexietherapeut voor personen onder de 18 jaar plaats onder de Jeugdwet. Kosten die vanuit de Jeugdwet kunnen worden vergoed (inclusief een eventuele eigen bijdrage) zijn niet aftrekbaar. Dat betekent dat de kosten van een dyslexietherapeut voor personen onder de 18 jaar niet aftrekbaar zijn.

2.4 Kosten dagbehandeling van mensen met geheugenproblemen

Een belastingplichtige lijdt aan de ziekte van Alzheimer. Hij maakt gebruik van een dagbesteding voor dementerende ouderen. Hij gaat naar deze dagbesteding voor zijn eigen welzijn en het welzijn van zijn naasten, niet in het kader van een geneeskundige behandeling. Deze dagbesteding is alleen mogelijk met een indicatie van het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ). Op de dagbesteding is geen geneeskundig personeel (arts of verpleegkundige) aanwezig. De activiteitenbegeleiders die de dagbesteding verzorgen zijn niet opgenomen in de registratie beroepen in de individuele gezondheidszorg (BIG). Er is een overkoepelende organisatie die de hulpverlening voor dementerenden uitvoert. Deze organisatie heeft wel een arts en verpleegkundigen. De organisatie houdt periodiek overleg met het personeel van de dagbesteding. Deze organisatie kan een dag extra opvang adviseren of de opvang op een andere dag laten plaatsvinden. De organisatie heeft geen bevoegdheden voor de inhoud van de opvang. Zijn de kosten van de dagbesteding als specifieke zorgkosten aftrekbaar?

De uitgaven kunnen niet als specifieke zorgkosten in aftrek komen. De behandeling vindt niet plaats door een arts of een paramedicus op voorschrift en onder begeleiding van een arts. De medewerkers van de dagbehandeling behoren ook niet tot de groep die de minister als paramedici heeft aangewezen. Daarom kan de belastingplichtige de kosten van de dagbesteding niet als specifieke zorgkosten aftrekken.

Opmerking

Naast dagbesteding bestaat ook de mogelijkheid van dagbehandeling. Dit is een veel zwaardere vorm van begeleiding van de dementerende en zijn naasten. Hierbij spelen andere disciplines een rol, zoals fysiotherapeuten, gerieters, psychologen en psychiaters. Er is dan vaak sprake van een behandeling door een arts of door een paramedicus op voorschrift en onder begeleiding van een arts. Deze kosten kunnen dus wel aftrekbaar zijn.

2.5 Kosten in verband met opname in een Wlz-instelling gemoedsbezwaarde

Een belastingplichtige is gemoedsbezwaarde. Eén van zijn kinderen verblijft in een Wlz-instelling. De belastingplichtige betaalt de volledige rekening van het verblijf. Mag deze belastingplichtige de volledige rekening aftrekken als specifieke zorgkosten of mag hij alleen het ziektekostendeel aftrekken?

De belastingplichtige die in een Wlz-instelling verblijft, betaalt een pensionprijs. Voor deze pensionprijs is geen aftrek mogelijk. Bij een verblijf van een gemoedsbezwaarde in een Wlz-instelling brengt de instelling de kosten van levensonderhoud en medische zorg bij de gemoedsbezwaarde in rekening. Voor zover de belastingplichtige geen vergoeding ontvangt van het Zorginstituut Nederland is sprake van drukkende kosten voor genees- en heelkundige hulp. Om te bepalen welke kosten betrekking hebben op genees- en heelkundige hulp zal de belastingplichtige een gespecificeerde nota moeten overleggen. De nota moet duidelijk maken welk deel van de kosten ziet op het salaris van het medisch personeel, het deel van de huisvestingskosten (energie, huur, onderhoud) dat ziet op een zieken- of verpleegafdeling (dus niet de recreatieruimte) en de kosten van medische middelen.

2.6 Aftrek kosten als de zorgverlener inwoont bij de zorgafhankelijke

Een belastingplichtige is bij haar zorgafhankelijke moeder in gaan wonen. Tot aan het overlijden van haar moeder heeft zij haar verzorgd. Kan de belastingplichtige de specifieke zorgkosten aftrekken die zij gemaakt heeft voor de zorg van haar moeder? Is het daarbij van belang dat de belastingplichtige is gaan inwonen bij haar zorgafhankelijke moeder en niet andersom?

De belastingplichtige kan specifieke zorgkosten aftrekken voor uitgaven die zijn gedaan voor bij haar inwonende zorgafhankelijke ouders, broers of zusters. Dus ook voor haar moeder. Het maakt daarbij niet uit dat de belastingplichtige bij haar moeder is gaan wonen. Van belang is dat moeder anders zou zijn aangewezen op beroepsmatige hulp of verzorging in een verzorgings- of verpleeginrichting.

2.7 Kaalheid, vetophoping, rimpels en dergelijke

Een belastingplichtige is 55 jaar. Hij is gedeeltelijk kaal en laat een haartransplantatie (kosten € 10.000) uitvoeren. Zijn deze kosten aan te merken als specifieke zorgkosten?

Lichamelijke veranderingen (kaalheid, vetophoping, rimpels en dergelijke) kunnen een gevolg zijn van leefgewoonten, aanleg en het natuurlijk proces van ouder worden. Dat wil niet zeggen dat er dan sprake is van ziekte. De veranderingen kunnen echter leiden tot psychische stoornissen of lichamelijke klachten (bijvoorbeeld als gevolg van aanzienlijk overgewicht) welke een zodanige ernst en omvang hebben dat wel sprake is van ziekte. Belastingplichtige zal dit aannemelijk moeten maken. Alleen het uitgeven van een aanzienlijk bedrag is hiervoor onvoldoende.

Het kan zijn dat de kaalhoofdigheid en dergelijke het gevolg of bijverschijnsel is van een ziekte of van het gebruik van geneesmiddelen wegens een ziekte, bestraling en dergelijke. Als dat het geval is, kunnen de kosten, als overigens aan de voorwaarden wordt voldaan, wel als specifieke zorgkosten worden aangemerkt.

2.8 Voedingssupplementen

Een belastingplichtige volgt een therapie die naast het volgen van een dieet ook bestaat uit het gebruik van vitamines en mineralen ter verhoging van de weerstand. Zijn deze uitgaven voor vitamines en mineralen aftrekbaar?

Uitgaven voor voedingssupplementen zoals vitamines en mineralen zijn in het algemeen niet aftrekbaar. Wel aftrekbaar zijn farmaceutische hulpmiddelen zoals medicijnen. Dat is echter alleen het geval als het medicijn verstrekt is op voorschrift van een arts. Dit geldt ook voor homeopathische middelen. Uitgaven voor voedingssupplementen zijn aftrekbaar als specifieke zorgkosten als een arts deze heeft voorgeschreven in verband met het volgen van een therapie.

2.9 Kosten bezoek bedrijfsarts

Een belastingplichtige bezoekt de bedrijfsarts. Hij rijdt hiervoor acht keer in zijn auto naar een plaats op 95 kilometer van zijn woonplaats. De werkgever geeft hiervoor geen enkele vergoeding. Kan de belastingplichtige zijn reiskosten als specifieke zorgkosten aftrekken?

In het algemeen niet. Vervoerskosten zijn alleen aftrekbaar als het gaat om uitgaven wegens ziekte of invaliditeit. Dit betekent dat, voor zover hier van belang, de uitgaven moeten zien op vervoerskosten van een zieke of invalide in verband met een medische behandeling. Een bedrijfsarts verleent in zijn algemeenheid geen genees- of heelkundige hulp aan langdurig zieke medewerkers. De medische behandeling van de belastingplichtige vindt plaats door de eigen huisarts of door een specialist. De reiskosten naar de bedrijfsarts zijn niet gemaakt voor het ondergaan van een medische behandeling en komen dan ook niet als specifieke zorgkosten voor aftrek in aanmerking.

2.10 Contributie belangenverenigingen

Een belastingplichtige is lid van een belangenvereniging die zich richt op de belangen van mensen met een bepaalde ziekte. De belastingplichtige, die aan deze bepaalde ziekte lijdt, betaalt in verband met zijn lidmaatschap een contributie aan de belangenvereniging. Is de betaalde contributie aftrekbaar als specifieke zorgkosten?

De betaalde contributie is in de meeste gevallen niet aftrekbaar. Aftrek is alleen mogelijk als de contributie kan worden beschouwd als een uitgave wegens ziekte of invaliditeit. Daarvan zal meestal geen sprake zijn. Dit kan anders zijn als de belangenvereniging medische informatie en directe hulp aan patiënten biedt onder verantwoording van gespecialiseerde artsen. Deze activiteiten kunnen dan worden aangemerkt als aan de leden verstrekte genees- of heelkundige hulp. De betaalde contributie is dan aftrekbaar als specifieke zorgkosten. Dit zal bij hoge uitzondering voorkomen.

2.11 Leefkilometers of extra vervoerskosten

Een lichamelijk gehandicapte belastingplichtige claimt aftrek van uitgaven voor vervoer vanwege zogenoemde leefkilometers. Hij is in het bezit van een bestelbus. Kan belastingplichtige de uitgaven voor deze leefkilometers aftrekken als specifieke zorgkosten?

Bij het aftrekken van de kosten maakt het niet uit of de belastingplichtige een bestelbus gebruikt of een personenauto. Het gaat om de totale vervoerskosten. Daarbij kunnen CBS-cijfers en het jaarlijkse onderzoek van de Consumentenbond een indicatie geven over de gebruikelijke autokosten.

Uitgaven voor leefkilometers zijn aftrekbaar als de belastingplichtige in verband met ziekte of invaliditeit extra uitgaven voor vervoer heeft. De totale vervoerskosten van de zieke of invalide belastingplichtige moeten dan hoger zijn dan die van vergelijkbare (gezonde) personen. De belastingplichtige moet aannemelijk maken dat deze hogere kosten voortvloeien uit de ziekte of invaliditeit.

Verder moeten de kosten van vervoer die rechtstreeks verband houden met het verkrijgen van genees-, heel- of verloskundige hulp en de reiskosten wegens regelmatig ziekenbezoek in mindering worden gebracht op de hogere vervoerskosten. Deze vervoerskosten komen immers al voor aftrek in aanmerking.

2.12 Particuliere ziekenverpleging en bemiddelingskosten

Een belastingplichtige lijdt aan een ziekte. Hij is niet meer in staat zelfstandig te wonen. In plaats van hem te laten opnemen in een verpleegtehuis besluit de familie hem thuis te laten verplegen. Daartoe doet men een beroep op een bemiddelende instelling voor particuliere ziekenverpleging. De verzorging vindt plaats door een verpleegkundige die BIG-geregistreerd is. Er is geen persoonsgebonden budget aangevraagd. De totale kosten bedragen € 400 tot € 450 per dag (inclusief bemiddelingskosten). Zijn deze uitgaven voor hem aftrekbaar?

De uitgaven, inclusief de bemiddelingskosten, zijn aftrekbaar voor zover het gaat om uitgaven voor medische verzorging. Vinden er ook huishoudelijke werkzaamheden plaats, dan moet de belastingplichtige de uitgaven van de huishoudelijke werkzaamheden op de totale uitgaven in mindering brengen. Voor uitgaven voor extra gezinshulp geldt een inkomensafhankelijke drempel. Alleen het deel van de uitgaven die hoger is dan de drempel komt voor aftrek in aanmerking.

2.13 Extra vakantiekosten voor belastingplichtige in een Wlz-instelling

Een belastingplichtige verblijft in een Wlz-instelling en heeft een indicatie als meervoudig complex gehandicapt. Hij neemt deel aan een collectieve bewonersvakantie die de instelling organiseert. De Wlz-instelling heeft de kosten van deze bewonersvakantie aan belastingplichtige afzonderlijk in rekening gebracht. De instelling heeft voor deze vakantie extra verplegend en medisch personeel ingehuurd, omdat de zorg vaak één op één is. De verzorging vindt plaats onder begeleiding van een arts. Kan belastingplichtige de extra salariskosten en extra kosten van verblijf voor het verplegend en medisch personeel als specifieke zorgkosten aftrekken?

De belastingplichtige kan de extra salariskosten en extra kosten van verblijf voor het verplegend en medisch personeel als specifieke zorgkosten aftrekken. De kosten van vakanties behoren niet tot het standaardpakket van verstrekkingen door Wlz-instellingen. De Wlz vergoedt de vakantiekosten dus niet en zij maken geen deel uit van de eigen bijdrage. De eigen bijdrage voor het verblijf en de verzorging in de Wlz-instelling is niet aftrekbaar.

2.14 Salariskosten niet-Wlz-verzorgingstehuis en BIG

Een belastingplichtige verblijft in een niet-Wlz-verzorgingstehuis. De pensioenprijs bestaat onder andere uit het salaris van het medisch personeel, het deel van de huisvestingskosten (energie, huur, onderhoud) dat ziet op een zieken- of verpleegafdeling en de kosten van medische middelen. Een deel van de zorg wordt verleend door verzorgenden in de individuele gezondheidszorg. Deze verzorgenden zijn niet BIG-geregistreerd. Mogen de salariskosten voor verzorgenden in de individuele gezondheidszorg als specifieke zorgkosten in aanmerking worden genomen?

Deze salariskosten kunnen niet als specifieke zorgkosten in aftrek komen. De zorg vindt niet plaats door een arts of paramedicus op voorschrift en onder begeleiding van een arts. De verzorgenden behoren ook niet tot de groep die de minister als paramedici heeft aangewezen.

2.15 Afspraak over aftrek zorgkosten inwoner niet-Wlz instelling

Een niet-Wlz instelling verzorgt bewoners met indicatie 1 t/m 5. Aan de hand van de indicatie is de medische zorgbehoefte vast te stellen. Hoe hoger de indicatie, des te meer zorgkosten er gemaakt zullen moeten worden. De niet-Wlz instelling heeft vijf afdelingen. Bewoners met indicatie 1 zitten bij elkaar op een afdeling, bewoners met indicatiestelling 2 ook, enz. Het verplegend en verzorgend personeel neemt in omvang en kwaliteit toe, naarmate er een hogere zorgbehoefte is.

Een vertegenwoordiger van een niet-Wlz instelling kan met de inspecteur afspraken maken over het deel van de pensioenprijs dat voor alle bewoners in aanmerking komt als uitgave voor specifieke zorgkosten. De instelling moet dan een berekening maken van de kosten voor de aanspraak op verpleging bij ziekte en lichamelijke verzorging die voortvloeit uit de ziekte. In deze niet-Wlz instelling is er een groot verschil in de situatie van de bewoners van de diverse afdelingen. Kan deze instelling toch een afspraak met de inspecteur maken die voor alle bewoners geldt?

Ja, dat kan. De instelling berekent dan welk deel van de totale kosten van de instelling ziet op specifieke zorgkosten. De instelling mag echter ook een berekening per afdeling maken, als de administratie daarvoor geschikt is.

2.16 Hulpmiddelen

2.16.1 Extra verwarming

Een belastingplichtige heeft MS en claimt 25% van de jaarlijkse uitgaven van verwarming van zijn woning als specifieke zorgkosten. Is dit mogelijk?

Uitgaven voor verwarming behoren niet tot de specifieke zorgkosten. De Hoge Raad is van oordeel dat (extra) verwarmingsuitgaven naar hun aard niet als hulpmiddel kunnen worden aangemerkt. Alleen een stoffelijke zaak kan hulpmiddel zijn in de zin van de wet.

2.16.2 Kosten hoortoestellen

Een belastingplichtige is slechthorend en hij heeft een hoortoestel aangeschaft. Zijn gehoorverlies is minder dan 35 dB. Hij heeft daarom geen recht op een vergoeding uit de basisverzekering. Of hij heeft wel recht op een vergoeding, maar hij kiest een hoortoestel dat niet voor vergoeding in aanmerking komt. Zijn de aanschafkosten van een hoortoestel aftrekbaar als specifieke zorgkosten?

Slechthorendheid is aan te merken als ziekte. De aanschafkosten van het hoortoestel zijn geheel aftrekbaar als specifieke zorgkosten als de belastingplichtige geen recht op een vergoeding heeft. De kosten voor batterijen en voor een servicecontract die samenhangen met de aanschaf van het hoortoestel, zijn ook aftrekbaar. De belastingplichtige die wel recht op een vergoeding heeft, kan ook in aanmerking komen voor een aftrek van de aanschafkosten. Dat is het geval als hij een toestel kiest dat niet voor vergoeding in aanmerking komt, omdat het toestel op basis van de functiegerichte aanspraak niet valt binnen de selectie van hoortoestellen van de categorie waarin hij is ingedeeld. In beide situaties geldt dat het recht op aftrek vervalft als duidelijk is dat de belastingplichtige alleen op grond van zijn persoonlijke voorkeur een ander hoortoestel heeft aangeschaft.

2.16.3 Cursus omgaan met een hulpmiddel

Een belastingplichtige is invalide en heeft zijn auto laten aanpassen. Hij beschikt over een rijbewijs maar heeft extra rijlessen gevolgd om te kunnen omgaan met de aangepaste auto. Zijn de kosten van de extra rijlessen aftrekbaar als uitgaven voor specifieke zorgkosten?

De kosten van de extra rijlessen zijn aftrekbaar als specifieke zorgkosten. De uitgaven zijn zozeer verbonden met het hulpmiddel dat deze uitsluitend vanwege de medische noodzaak zijn gemaakt. Als een belastingplichtige nog geen rijbewijs zou hebben, dan is een berekening nodig om te bepalen wat de extra kosten zijn voor het behalen van dit rijbewijs in vergelijking met een niet-invalide.

2.16.4 Mantelzorgwoning

Een belastingplichtige heeft een mantelzorgwoning aangeschaft. Is de mantelzorgwoning een hulpmiddel waarvan de uitgave aftrekbaar is als specifieke zorgkosten?

De aanschafkosten van de mantelzorgwoning zijn geen specifieke zorgkosten. Er is geen sprake van een hulpmiddel omdat dergelijke mantelzorgwoningen niet hoofdzakelijk door zieke of invalide personen worden gebruikt.

2.16.5 Hartdefibrillator en alarmsysteem in een appartementencomplex

Een appartementengebouw bestaat uit achttien appartementen, bewoond door ouderen. Deze kopen samen een AED-apparaat (hartdefibrillator) en een alarmsysteem. Ook volgen zij een cursus voor de bediening van de AED. Kan iedere bewoner 1/18de deel van de uitgaven voor die zaken aftrekken als specifieke zorgkosten?

De uitgaven voor de hartdefibrillator, de bijbehorende cursus en het alarmsysteem zijn niet aftrekbaar als specifieke zorgkosten. Er kan pas sprake zijn van specifieke zorgkosten als een uitgave is gedaan wegens ziekte of invaliditeit. Ouderdom is echter geen ziekte. Als één van de bewoners ziek is (hartkwaal/hartaandoening), kan een hartdefibrillator voor hem een hulpmiddel zijn. Een alarmsysteem is geen hulpmiddel dat hoofdzakelijk door zieke of invalide personen gebruikt wordt.

2.16.6 Dyslexiepakket en dyslexiebril

Dyslexiepakket

Een belastingplichtige heeft een kind dat dyslexie heeft. Via internet koopt hij een softwarepakket voor € 1.500. Dit pakket zet geschreven tekst om in gesproken woord en heeft een unieke tweekleurige cursor voor het gemakkelijk meelesen. Het standaardpakket bevat woordenboeken in vier verschillende talen en de bijbehorende natuurlijke menselijke stemmen. De voorspelling van woorden, synoniemlijsten en gesproken spellingcontrole helpen de gebruiker bij het schrijven. Docenten kunnen het softwarepakket gebruiken om leerlingen op interactieve wijze te ondersteunen bij hun studie en het maken van toetsen. Komen de uitgaven voor de aanschaf van dit softwarepakket voor aftrek in aanmerking als specifieke zorgkosten?

Dyslexie is aan te merken als ziekte. De uitgaven voor de aanschaf van dit softwarepakket komen in aanmerking voor aftrek als specifieke zorgkosten. Omdat vergoeding voor dit softwarepakket niet onder het bereik van de Jeugdwet valt is ook aftrek mogelijk als het pakket is aangeschaft ten behoeve van een persoon tot 18 jaar (vergelijk ook vraag en antwoord 2.3). Het softwarepakket is specifiek samengesteld voor de doelgroep dyslexiepatiënten. Daarmee onderscheidt het zich van overige softwarepakketten. Er is sprake van een hulpmiddel dat hoofdzakelijk door zieke of invalide personen gebruiken. De uitgave voor het softwarepakket behoort daarom tot de specifieke zorgkosten.

De kosten van het softwarepakket mogen niet in één keer in aftrek worden gebracht. De belastingplichtige moet een afschrijving op het softwarepakket toepassen. Hij moet de kosten van de aanschaf van het dyslexiepakket verdelen over het aantal jaren dat het kind naar verwachting gebruik zal maken van het pakket. Bij de berekening van de afschrijving moet de belastingplichtige rekening houden met de restwaarde van het hulpmiddel. Een hulpmiddel heeft nog een restwaarde als andere mensen het na gebruik nog willen kopen.

Dyslexiebril

De zoon van belastingplichtige heeft dyslexie en voor hem heeft belastingplichtige een dyslexiebril aangeschaft. Een dyslexiebril is een bril met filters die ervoor dient te zorgen dat oog en hersenen beter met elkaar kunnen communiceren. Zijn de kosten van een dyslexiebril aftrekbaar als specifieke zorgkosten?

De kosten van een dyslexiebril zijn aftrekbaar als specifieke zorgkosten. De door belastingplichtige aangeschafte dyslexiebril is niet bedoeld ter ondersteuning van het gezichtsvermogen. De dyslexiebril is specifiek samengesteld voor de doelgroep dyslexiepatiënten. Daarmee onderscheidt het zich van een gewone bril. Uitgaven voor brillen, contactlenzen en overige hulpmiddelen voor ondersteuning van het gezichtsvermogen zijn van aftrek uitgesloten.

2.16.7 Kosten multifocale of accommoderende lenzen

Een belastingplichtige ondergaat een behandeling voor staar. Hierbij vervangt een kunstlens de eigen ooglenzen van de patiënt. Er zijn diverse soorten kunstlenzen op de markt. Bij de standaardbehandeling is de vervangende kunstlens monofocaal. Dit houdt in dat de focus is gericht op één punt en dat de patiënt op die afstand scherp ziet. Om ook dichterbij scherp te kunnen zien, is na de operatie een leesbril nodig. Daarnaast bestaat de mogelijkheid te kiezen voor multifocale of accommoderende lenzen. Beide zorgen ervoor dat de patiënt zowel dichtbij als veraf scherp ziet, waardoor het gebruik van een bril niet nodig is. De behandeling waarbij multifocale lenzen worden gebruikt, komt voor vergoeding in aanmerking tot maximaal het bedrag dat vergoed zou worden bij toepassing van de monofocale lens. Voor het plaatsen van accommoderende lenzen is in het geheel geen vergoeding mogelijk. Komen de kosten, voor zover ze niet in aanmerking komen voor vergoeding, in aanmerking voor aftrek als specifieke zorgkosten?

Uitgaven voor brillen, contactlenzen en overige hulpmiddelen voor ondersteuning van het gezichtsvermogen zijn van aftrek uitgesloten. De uitgaven voor multifocale lenzen hebben voor een deel betrekking op de behandeling wegens staar. Voor dit deel ontvangt de belastingplichtige een vergoeding en drukken de kosten niet op hem. Het andere deel van de uitgaven ziet op ondersteuning van het gezichtsvermogen. Voor deze uitgaven ontvangt de belastingplichtige geen vergoeding en heeft hij geen recht op aftrek.

Voor accommoderende lenzen ontvangt de belastingplichtige in het geheel geen vergoeding. Alleen het deel van de uitgaven dat ziet op de behandeling wegens staar is aftrekbaar. De Belastingdienst accepteert in alle gevallen een aftrek van 50% van de totale kosten, tenzij de belastingplichtige aannemelijk maakt dat in zijn geval een hoger percentage van toepassing is. Het deel van de uitgaven dat ziet op het voorkomen van een bril, dient ter ondersteuning van het gezichtsvermogen en is daarom niet aftrekbaar.

2.16.8 Kosten prismaglazzen

Een belastingplichtige heeft de ziekte van Ménière. Bij de ziekte van Ménière is sprake van een niet goed werkend binnenoor. De kenmerken van deze ziekte zijn onder andere duizeligheid en evenwichtsstoornissen. De belastingplichtige heeft hiervoor, op verzoek van een gespecialiseerde arts, prismaglazzen aan laten meten. Deze glazen onderdrukken de duizeligheid en evenwichtsstoornissen. Komen de kosten van de prismaglazzen in aanmerking voor aftrek als specifieke zorgkosten?

Uitgaven voor brillen, contactlenzen en overige hulpmiddelen voor ondersteuning van het gezichtsvermogen zijn van aftrek uitgesloten. De glazen die de belastingplichtige heeft aangeschaft, zijn niet bedoeld ter ondersteuning van het gezichtsvermogen. Daarom zijn de kosten aftrekbaar.

2.16.9 Afschrijving scootmobiel (aangeschaft voor 2014)

Een belastingplichtige heeft in 2013 een scootmobiel gekocht. De scootmobiel wordt in vijf jaar afgeschreven. Kan de belastingplichtige de jaarlijkse afschrijving als specifieke zorgkosten in aftrek brengen?

Vanaf 2014 zijn de kosten voor een scootmobiel niet meer aftrekbaar. Voor een scootmobiel die de belastingplichtige heeft aangeschaft vóór 2014, geldt dat de afschrijving nog wel aftrekbaar is als specifieke zorgkosten. Als een belastingplichtige vóór 2014 een scootmobiel heeft gekocht en deze nog afschrijft, mag hij het afschrijvingsbedrag aftrekken als specifieke zorgkosten. Dit kan totdat de scootmobiel volledig is afgeschreven. Uiteraard moet aan alle overige voorwaarden voor de aftrek van specifieke zorgkosten zijn voldaan.

2.16.10 Kosten assistentiehond

Zijn de kosten van een assistentiehond aftrekbaar als uitgaven voor specifieke zorgkosten?

Wat verstaan we onder een assistentiehond? De Stichting Assistentiehond Nederland geeft hierover de volgende uitleg:

- Een hulphond is een hond die speciaal opgeleid is voor mensen met een motorische beperking.
- Een signaalhond is een hond die opgeleid is voor de hulp aan auditief gehandicapte mensen.
- Een geleidehond is een hond opgeleid voor de begeleiding van blinden en mensen met een visuele beperking.
- Een epilepsiehond is een hond die opgeleid is om mensen met epilepsie bij te staan en alarm te slaan bij een aanval.
- Een therapiehond is een hond die autistische mensen helpt in het dagelijkse leven.

De kosten voor een assistentiehond zijn aftrekbaar als uitgaven voor specifieke zorgkosten. De reden is dat een assistentiehond hoofdzakelijk door zieke of invalide personen wordt gebruikt. Als een belastingplichtige een eigen hond opleidt, zijn de kosten niet aftrekbaar. Er is dan sprake van een “gewone” hond die niet alleen door zieke of invalide personen wordt gebruikt.

2.16.11 Stomadouche

Is de stomadouche een hulpmiddel waarvan de uitgave aftrekbaar is als specifieke zorgkosten?

De uitgaven voor een stomadouche zijn aftrekbaar als specifieke zorgkosten. Er is sprake van een hulpmiddel omdat de stomadouche bestemd is om te worden gebruikt voor en door personen met een stoma vanwege een medische noodzaak.

2.16.12 Innowalk

Een belastingplichtige wil een Innowalk kopen voor zijn minderjarig kind dat gehandicapt is en niets zelfstandig kan lopen. De importeur van de Innowalk omschrijft het apparaat als volgt: “De Innowalk is een dynamische sta-orthese die personen met een lichamelijke beperking begeleidt en ondersteunt bij het maken van herhaaldelijke beenbewegingen. De gebruiker staat hierbij rechtop terwijl het lichaamsgewicht volledig wordt opgevangen.” Is de Innowalk een hulpmiddel waarvan de uitgave aftrekbaar is als specifieke zorgkosten?

De kosten voor de aanschaf van de Innowalk zijn aftrekbaar als specifieke zorgkosten. De Innowalk is een hulpmiddel dat hoofdzakelijk door zieke of invalide personen wordt gebruikt. De Innowalk is niet vergelijkbaar met een fitnessapparaat omdat vrij bewegen niet mogelijk is. De weerstand is minimaal doordat de gebruiker zijn lichaamsgewicht niet draagt. Kenmerk van een fitnessapparaat is dat door middel van weerstand uithoudingvermogen en spierkracht wordt getraind. De Innowalk heeft die kenmerken niet.

2.16.13 Robots

Steeds vaker wordt in het dagelijks leven gebruik gemaakt van robots. Dit gebeurt in allerlei situaties, ook door zieke of invalide personen. Zijn deze robots aan te merken als hulpmiddel en zijn de kosten dan aftrekbaar als specifieke zorgkosten?

De meeste robots zijn of worden niet speciaal aangepast voor personen die ziek of invalide zijn. Ook personen die niet ziek of invalide zijn, gebruiken deze robots. Voorbeelden zijn de huishoudrobot, de speelgoedrobot, drones en de servicerobots. Deze robots zijn niet aan te merken als hulpmiddel en de kosten zijn niet aftrekbaar als specifieke zorgkosten.

Slechts in uitzonderlijke situaties voldoet de robot aan het criterium dat hij specifiek gemaakt is voor zieken of invaliden, of hoofdzakelijk wordt gebruikt door zieke of invalide personen. Een voorbeeld hiervan is de zorgrobot.

Onder zorgrobots verstaan we robots die iemand met beperkingen in arm- en handfunctie helpen bij het eten en drinken. Er zijn ook robots die spelletjes doen of lichamelijke activiteiten voorstellen, die in de gaten houden of het gas uit is en de ramen dicht zijn. Ook kan een zorgrobot een gebruiker er aan herinneren te eten.

Voor elk type zorgrobot is van belang vast te stellen dat deze voldoet aan het vereiste dat het gebruik hoofdzakelijk plaatsvindt door zieke of invalide personen en dat het gebruik zijn oorzaak vindt in de ziekte of geneeskundige behandeling. Afhankelijk van het type en de functies kan een zorgrobot een hulpmiddel zijn. Als sprake is van een hulpmiddel, dan kunnen de kosten aftrekbaar zijn als specifieke zorgkosten. De kosten van de zorgrobot kunnen niet in één keer in aftrek worden gebracht. De belastingplichtige moet een afschrijving op de zorgrobot toepassen. Hij moet de kosten van de aanschaf van de zorgrobot verdelen over het aantal jaren dat hij naar verwachting gebruik zal maken van het hulpmiddel. Bij de berekening van de afschrijving moet de belastingplichtige rekening houden met de restwaarde van het hulpmiddel. Een hulpmiddel heeft nog een restwaarde als andere mensen het na gebruik nog willen kopen.

2.16.14 Interactieve kat

Op medische indicatie is voor een belastingplichtige, bekend met dementie, een zogenaamde interactieve kat aangeschaft. Het gaat om de interactieve robotkat Yeti die te koop is bij een bedrijf dat producten verkoopt voor mensen met een verstandelijke beperking, ouderen en dementerenden. De kat heeft 5 verschillende sensoren die reageren op aanraken, praten, voorbijlopen enz. De belastingplichtige blijkt door de kat beter te zijn gaan communiceren en is minder somber. Is de interactieve kat een hulpmiddel waarvoor aftrek mogelijk is als specifieke zorgkosten?

Een robotdier als huisdier is voor velen een leuk en gezellig alternatief voor een kat of hond. Daarnaast zijn er ook robotdieren die als geavanceerde knuffel kunnen worden gebruikt. Gebleken is dat deze robotdieren worden ontwikkeld om mensen (kinderen) gezelschap te houden.

Robotdieren die men vooral gebruikt als gezelschapsdier, voldoen niet aan het hoofdzakelijkheids criterium. Dementerende ouderen gebruiken weliswaar een aantal van dit soort robots, maar de robots worden niet hoofdzakelijk door zieke of invalide personen gebruikt. Daarom is aftrek als hulpmiddel niet mogelijk.

2.17 Extra gezinshulp

2.17.1 Kwitantie ook factuur

Een belastingplichtige claimt aftrek van uitgaven voor extra gezinshulp. Hij heeft gebruik gemaakt van de diensten van een particuliere hulp. Is de kwitantie voldoende om voor aftrek in aanmerking te komen?

De belastingplichtige moet de uitgaven met schriftelijke bewijzen kunnen aantonen. De kwitantie of de factuur moet een dagtekening hebben. De naam en het adres van de gezinshulp moet duidelijk en overzichtelijk op het bewijsstuk staan. Een kwitantie met deze gegevens is voldoende bewijs. Aftrek is dan mogelijk als de belastingplichtige aan de overige voorwaarden voldoet.

2.17.2 Voeding gezinshulp

Zijn de kosten van voeding en drank voor de gezinshulp als uitgaven voor extra gezinshulp aftrekbaar?

De kosten van voeding en drank voor de gezinshulp maken onderdeel uit van het totale bedrag dat de belastingplichtige voor gezinshulp heeft uitgegeven. Deze kosten tellen mee bij de beoordeling of er sprake is van extra kosten. De voorwaarde is dat de uitgaven (al dan niet apart) staan vermeld in de factuur (of kwitantie met vergelijkbare inhoud) met de gegevens van de gezinshulp. De kosten van voeding en drank kunnen ook blijken uit het bedrag van de beloning in natura dat is begrepen in de vergoeding voor de gezinshulp waarover loonheffing heeft plaatsgevonden.

2.17.3 Gezinshulp en gewone hulp

Een belastingplichtige heeft in verband met nazorg na een ziekenhuisopname één maand gezinshulp gehad. Hij heeft de kosten van € 1.200 betaald in 2017. Daarnaast is er een 'gewone hulp' aan wie hij in 2017 € 1.150 betaalt. Het verzamelinkomen van de belastingplichtige in 2017 is € 50.000. Wat kan hij aftrekken?

Uitgaven voor extra gezinshulp zijn aftrekbaar als deze verband houden met ziekte of invaliditeit. Er geldt een drempel voor dit soort uitgaven. De extra uitgaven van de belastingplichtige zijn € 1.200. Bij een verzamelinkomen van € 50.000 is de drempel 2% of € 1.000. De belastingplichtige kan dus € 200 (€ 1.200 min € 1.000) in aftrek brengen. Het drempelpercentage blijft ongewijzigd, ook als de uitgaven betrekking hebben op een deel van het jaar. De uitgaven voor de gewone hulp zijn niet aftrekbaar, omdat deze uitgaven geen verband hebben met ziekte of invaliditeit.

2.17.4 Alfahulpverlening

Een belastingplichtige heeft allerlei kwalen en kan enige huishoudelijke taken niet meer zelfstandig uitvoeren. Een zogenoemde alfahulp komt aan huis om deze taken uit te voeren. De belastingplichtige betaalt deze hulp € 1.500. Hij kan dit bedrag declareren op grond van de Wmo bij de gemeente en hij ontvangt het gehele bedrag terug. Hij betaalt voor deze hulpverlening ook een inkomensafhankelijke eigen bijdrage op grond van de Wmo. Hoe moet de belastingplichtige bovenstaande in zijn aangifte verwerken?

De betaling aan de alfahulp is voor de belastingplichtige niet aftrekbaar. Het bedrag dat hij ontvangt van de gemeente behoort niet tot zijn inkomen uit werk en woning. Zijn eigen bijdrage op grond van de Wmo is niet aftrekbaar.

2.17.5 Eigen bijdrage huishoudelijke hulp 2017

Een belastingplichtige krijgt de eerste 3 uur per week huishoudelijke hulp met een HbH1 indicatie niet meer vergoed vanuit de Wmo. Een HbH1 indicatie is een indicatie voor huishoudelijke hulp met eigen regie. Dit wil zeggen dat de zorgvragers zelf mogen bepalen wat er in het huishouden gedaan moet worden. Deze indicatie wordt uitsluitend gegeven aan personen die ziek of invalide zijn. De indicatie wordt niet vanwege ouderdom verleend. Kan de belastingplichtige de eigen bijdrage in de kosten van de huishoudelijk hulp voor de uren die niet door de gemeente worden vergoed, als specifieke zorgkosten in de vorm van extra gezinshulp in aanmerking nemen?

Het voor eigen rekening komen van de eerste drie uren vormt een eigen bijdrage op grond van de Wmo. Deze eigen bijdrage is niet aftrekbaar.

2.18 Dieet

2.18.1 Dieetbevestiging of voorschrift

Is aftrek van dieetkosten ook mogelijk als de belastingplichtige een andere bevestiging overlegt dan de dieetbevestiging die tot stand is gekomen in overleg tussen De Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst (KNMG) en de Belastingdienst?

Een andere bevestiging is mogelijk. Aftrek van dieetkosten is mogelijk als er een voorschrift is van de arts of van de diëtist dat aan alle eisen voldoet. Het voorschrift moet ten minste de volgende gegevens bevatten:

- informatie waaruit blijkt dat degene die het voorschrift afgeeft arts of diëtist is;
- naam, praktijkadres, telefoonnummer en handtekening van de arts of diëtist die het voorschrift afgeeft;
- naam, adres en burgerservicenummer van de persoon aan wie het dieet is voorgeschreven;
- het ziektebeeld en de aandoening van de persoon aan wie het dieet is voorgeschreven en de dieettypering van het voorgeschreven dieet;
- de dagtekening van het voorschrift, de ingangsdatum van het te volgen dieet en voor zover van toepassing de einddatum van het te volgen dieet.

2.18.2 De arts weigert verklaring op grond van KNMG-richtlijn

De arts van een belastingplichtige weigert een dieetbevestiging af te geven omdat dat in strijd zou zijn met de richtlijnen van de KNMG. Heeft belastingplichtige recht op aftrek van dieetkosten?

Blijft de arts bij zijn weigering, dan is aftrek niet mogelijk. De bewijslast voor een aftrekpost rust immers op de belastingplichtige. Dit wordt niet anders als de belastingplichtige voor het aanleveren van bewijs afhankelijk is van medewerking van anderen.

Het afgeven van een voor aftrek noodzakelijke dieetbevestiging is overigens niet in strijd met de KNMG-richtlijn. In het tijdschrift Medisch Contact nr. 30/31 van 21 juli 2003 staat het volgende: 'In het verleden is met de Belastingdienst de afspraak gemaakt dat overlegging van een dieetvoorschrift dat is ingevuld door de voorschrijvende (huis)arts als 'bewijsmateriaal' geldt'. Het betreft hier dan een bevestiging van een te houden dieet (geen oordeel). Het huidige formulier is door de Belastingdienst in overleg met een aantal voedingsdeskundigen opgesteld en wordt door de patiënt zelf ter invulling aan de (huis)arts overhandigd. Zowel juridisch (het betreft slechts een bevestiging en geen oordeel) als medisch-inhoudelijk gezien bestaan er vanuit de KNMG geen bezwaren tegen de invulling hiervan door de behandelend (huis)arts.'

De website van het KNMG bevestigt deze informatie. Onder het kopje 'Wat mag dan wel?' valt te lezen dat de behandelende arts met gerichte toestemming van de patiënt feitelijke medische gegevens mag verstrekken.

2.19 Kosten kleding en beddengoed specificeren bij toepassing lage forfait

Een belastingplichtige heeft het lage forfaitaire aftrekbedrag voor kleding en beddengoed in aanmerking genomen. Moet hij de extra kosten ook daadwerkelijk tot in detail kunnen specificeren?

De forfaitaire aftrekregeling voorkomt dat de belastingplichtige alle geringe uitgaven afzonderlijk moet aantonen. Er is een eenvoudige bewijslast om in aanmerking te komen voor het lage forfaitaire bedrag. De lage aftrek is mogelijk als de aard van de ziekte of invaliditeit bekend is en uit algemene wetenschap (of uit de aangiften van voorgaande jaren) bekend is dat de betreffende ziekte of invaliditeit extra uitgaven voor kleding en beddengoed met zich meebrengt. De belastingplichtige hoeft de uitgaven niet nader te specificeren. Het lage forfaitaire bedrag voor de uitgaven voor kleding en beddengoed ziet ook op extra bewassingskosten, incontinentieluiers, extra kosten voor het herstel van kleding en beddengoed, aanpassingskosten van een bed en extra uitgaven voor vloerbedekking. Dit laatste kan bijvoorbeeld een gevolg zijn van het rijden met een rolstoel over het tapijt.

2.20 Reiskosten ziekenbezoek bij zieke broer

Een belastingplichtige maakte in het verleden deel uit van een gezin waartoe ook haar broer behoorde. Haar broer is vanaf zijn geboorte invalide. In de periode dat belastingplichtige nog tot het gezin behoorde (zij was toen 10 jaar), is haar broer in een verpleeghuis opgenomen. Er is 30 jaar verstreken en de belastingplichtige bezoekt regelmatig haar broer in het verpleeghuis. Zijn de kosten aftrekbaar als reiskosten ziekenbezoek?

De kosten zijn aftrekbaar als reiskosten ziekenbezoek. Een van de voorwaarden is dat de belastingplichtige bij het begin van de ziekte of invaliditeit een gezamenlijke huishouding voerde met degene die ziek of invalide is. Onder een gezamenlijke huishouding valt ook de situatie van kinderen die met hun ouders in gezinsverband wonen.

2.21 Verhoging uitgaven voor specifieke zorgkosten bij plaatsen kroon

Een belastingplichtige heeft een kroon op zijn kies laten plaatsen. De kosten van deze behandeling zijn € 500. Hij is niet voor deze kosten verzekerd. Geldt de verhoging van de specifieke zorgkosten voor de uitgaven voor de kroon?

De uitgave voor de kroon is aftrekbaar als genees- en heelkundige hulp. Hiervoor geldt de verhoging van de specifieke zorgkosten niet. De verhoging geldt bijvoorbeeld wel voor hulpmiddelen. Een kroon is echter geen hulpmiddel. Er is eerder sprake van gebitsonderhoud.

3 Weekenduitgaven voor gehandicapten van 21 jaar of ouder

3.1 Reisafstand weekenduitgaven voor gehandicapten

De zoon van een belastingplichtige woont in een Wlz-instelling op 20 kilometer afstand van de woning van zijn ouders. De zoon verblijft één keer per twee weken een weekend bij zijn ouders. De ouders brengen de maanden juni, juli en augustus door in hun caravan die op 60 kilometer van de instelling staat. Ook in die periode halen de ouders hun zoon met de auto op en brengen zij hem na het weekend weer terug naar de instelling. Mag de belastingplichtige voor de berekening van de weekenduitgaven tijdens die zomermaanden uitgaan van een reisafstand van 60 kilometer?

Als reisafstand geldt de afstand tussen de plaats waar het kind doorgaans verblijft en de plaats waar de belastingplichtige doorgaans verblijft. Voor de belastingplichtige is dat zijn woonplaats. Dat is de plaats waar hij gedurende het jaar meestal verblijft. Voor het bepalen van de reisafstand geldt daarom de reisafstand van de Wlz-instelling naar de woonplaats van de belastingplichtige, ook al verblijft de belastingplichtige drie maanden op een andere plek.

3.2 Woon/zorgvorm en weekenduitgaven voor gehandicapten

De ouders van vier ernstig gehandicapte kinderen (ouder dan 21) gebruiken het persoonsgebonden budget van hun kinderen om een woon/zorgvorm te financieren. Deze woon/zorgvorm voorziet in huisvesting, voeding, verzorging en begeleiding van deze vier kinderen. De kinderen bezoeken de ouders regelmatig. Komen de ouders in aanmerking voor aftrek van weekenduitgaven voor gehandicapten?

Nee, om voor weekenduitgaven in aanmerking te komen, moeten de ouders aan meerdere voorwaarden voldoen. Een van die voorwaarden is dat de gehandicapte kinderen doorgaans in een Wlz geregelde zorg- of verpleeginstelling verblijven. Dat is in dit voorbeeld niet het geval.

4 Scholingsuitgaven

4.1 Aftrek van scholingsuitgaven

Welke kosten zijn voor een belastingplichtige aftrekbaar als scholingsuitgaven?

De onderwijsinstelling legt doorgaans in de studiegids van het desbetreffende studiejaar vast wat zij verplicht stelt. Deze studiegids is het uitgangspunt voor de belastingplichtige en de Belastingdienst. Vervolgens moeten de door de onderwijsinstelling voorgeschreven zaken voldoen aan de beperking van de aftrekbare bedragen volgens de belastingwetgeving.

De volgende kosten zijn aftrekbaar:

- lesgeld, cursusgeld, collegegeld, examengeld;
- leermiddelen die de onderwijsinstelling verplicht heeft gesteld, bijvoorbeeld een kappersschaar, een hamer, een beitel of schildersbenodigdheden. Hieronder vallen ook boeken, readers, cd-roms en software. Computerapparatuur (waaronder tablets, notebooks, internetabonnementen en randapparatuur) is niet aftrekbaar.
- beschermingsmiddelen die de onderwijsinstelling verplicht heeft gesteld. Het gaat bijvoorbeeld om handschoenen, een veiligheidsbril, gehoorbescherming, schoenen met stalen neuzen, een helm, een kappersschort of een stofjas.
- kosten voor EVC-procedures (Erkenning Verworven Competenties);
- afschrijving van duurzame goederen die de belastingplichtige speciaal voor de studie of opleiding heeft moeten kopen;
- promotiekosten

Aftrek van promotiekosten is beperkt tot de kosten van de publicatie van het proefschrift en de kosten van de voorgeschreven kleding die de promovendus en de paranimfen tijdens de promotieplechtigheid verplicht moeten dragen. Ook de kosten voor het volgen van een procedure erkenning verworven competenties behoren tot de aftrekbare scholingsuitgaven. De opslag op het wettelijke collegegeld voor langstudeerders is niet aftrekbaar. Ook kosten voor computers en bijbehorende randapparatuur behoren niet tot de scholingsuitgaven.

Scholingsuitgaven komen voor aftrek in aanmerking voor zover het gezamenlijke bedrag hoger is dan € 250 en niet tot een hoger gezamenlijk bedrag dan € 15.000. Het maximum geldt niet in de standaardstudieperiode. De standaardstudieperiode is een aaneengesloten periode van niet meer dan vijf kalenderjaren. In deze periode besteedt de belastingplichtige die jonger is dan 30 jaar de voor werkzaamheden beschikbare tijd grotendeels aan een opleiding. Deze opleiding heeft een totale studielast van een zodanige omvang dat daarnaast geen volledige werkkring mogelijk is.

Aftrek van scholingsuitgaven is in alle gevallen alleen mogelijk als de uitgaven op de belastingplichtige drukken. De uitgaven drukken niet als de belastingplichtige studiefinanciering ontvangt of recht heeft op studiefinanciering of een uitkering of verstrekking ontvangt die vergelijkbaar is met studiefinanciering. Ontvangt de belastingplichtige een uitkering voor noodzakelijke kosten van de studie, dan kan hij alleen het deel dat hoger is dan de uitkering in aftrek brengen.

Schema aftrekbaarheid scholingsuitgaven 2017

De aftrek van kosten is beperkt tot lesgeld, cursusgeld, examengeld of promotiekosten en verplicht gestelde leermiddelen en beschermingsmiddelen.

4.2 Scholingsuitgaven en studiefinanciering

Welke aftrekmogelijkheden van scholingsuitgaven zijn er voor de belastingplichtige die aanspraak heeft op studiefinanciering?

De belastingplichtige heeft geen recht op aftrek van scholingsuitgaven als hij een aanspraak heeft op studiefinanciering. Het uitsluiten van de aftrek geldt ongeacht de vorm en de hoogte van de tegemoetkoming (via beurs, lening of reisvoorziening) en ongeacht of de belastingplichtige gebruik heeft gemaakt van de aanspraak op studiefinanciering.

4.3 Scholingsuitgaven door ouders voorschoten

Een belastingplichtige volgt een opleiding en wil de kosten daarvan zelf betalen. Zijn ouders schieten de studiekosten voor en betalen de kosten van de opleiding. Bij wie zijn de uitgaven aftrekbaar en in welk jaar?

Voor zover de ouders de studie bekostigen, is geen sprake van op de belastingplichtige drukkende uitgaven. Dit is anders als de ouders de studiekosten voorschieten. In dat geval heeft het studerende kind een verplichting tot terugbetaling. De scholingsuitgaven zijn dan aftrekbaar bij de belastingplichtige in het jaar waarin de ouders de studiekosten voorschieten.

4.4 Scholingsuitgaven. Kosten deelname aan congressen

Kan een belastingplichtige de kosten van deelname aan nationale en internationale congressen waarvan deelname uit wetenschappelijk oogpunt gewenst is, als scholingsuitgaven in aftrek brengen?

Scholingsuitgaven zijn uitgaven van de belastingplichtige voor een door hem zelf gevolgde opleiding of studie met het oog op het verwerven van inkomen uit werk en woning. De kosten van deelname aan nationale en internationale congressen zijn niet aftrekbaar als scholingsuitgaven. Zij behoren niet tot de beperkte groep scholingsuitgaven die de wetgever in aftrek heeft toegelaten.

4.5 Scholingsuitgaven. Lidmaatschapskosten van beroeps- of wetenschappelijke verenigingen

Kan een belastingplichtige de lidmaatschapskosten van beroeps- of wetenschappelijke verenigingen die noodzakelijk dan wel gewenst zijn voor de beroepsuitoefening als scholingsuitgaven in aftrek brengen als en voor zover de werkgever deze kosten niet vergoedt?

Lidmaatschapskosten van beroeps- en wetenschappelijke verenigingen zijn niet aftrekbaar als scholingsuitgaven. Zij behoren niet tot de beperkte groep scholingsuitgaven die de wetgever in aftrek heeft toegelaten.

4.6 Scholingsuitgaven. Terugbetalen studiekosten aan werkgever

Een belastingplichtige heeft ontslag genomen bij zijn werkgever en moet op grond van zijn arbeidscontract (een deel) van de studiekosten en doorbetaalde studie-uren aan zijn voormalig werkgever terug betalen. Kan de belastingplichtige de terugbetalingen van de studiekosten en doorbetaalde studie uren aan zijn voormalig werkgever als scholingsuitgaven in aftrek brengen of is er sprake van negatief loon?

Afhankelijk van de aard van de studiekosten kan de belastingplichtige deze mogelijk als scholingsuitgaven in aftrek brengen in het jaar van terugbetalen. De aftrek van scholingsuitgaven is namelijk beperkt tot de verplicht gestelde en noodzakelijke kosten van de opleiding of studie. De aftrekbare bedragen zijn beperkt tot de uitgaven voor lesgeld, cursusgeld, collegegeld, examengeld of promotiekosten en door de onderwijsinstelling verplicht gestelde leermiddelen en beschermingsmiddelen. De belastingplichtige kan het deel van de kosten dat ziet op het terugbetalen van de studie-uren als negatief loon in aanmerking nemen in het jaar van terugbetalen.

4.7 Definitief niet omzetten prestatiebeurs in een gift en jaar van aftrek scholingsuitgaven (tot en met studiejaar 2014/2015)

Op welk moment mag de verplichting tot het terugbetalen van de prestatiebeurs in aanmerking worden genomen als scholingsuitgaven?

Tot 1 juli 2015 waren scholingsuitgaven niet aftrekbaar voor zover een prestatiebeurs is toegekend. Als de student geen diploma behaalt binnen de diplomatermijn, blijft de prestatiebeurs een lening. Op het moment dat de diplomatermijn verstrijkt, wordt de prestatiebeurs definitief niet omgezet in een gift. In dat jaar komt de verplichting tot het terugbetalen van de prestatiebeurs voor aftrek als scholingsuitgaven in aanmerking. De feitelijke terugbetaling van de prestatiebeurs is hierbij niet van belang.

De werkelijke scholingsuitgaven zijn niet aftrekbaar. De belastingplichtige heeft recht op aftrek van een forfaitair bedrag (€ 2.443 per studiejaar voor het hoger onderwijs en € 1.693 per studiejaar voor het beroepsonderwijs) dan wel als dit lager is het bedrag van de terug te betalen prestatiebeurs. Als de omzetting van de prestatiebeurs niet het gehele studiejaar betreft, vindt herrekening naar tijdsgelang plaats. Het recht op een reisvoorziening staat de aftrek van scholingsuitgaven niet in de weg.

